

دانشگاه سیستان و بلوچستان
دانشکده مدیریت و اقتصاد
گروه کارآفرینی

طرح درس مسأله یابی و حل مسأله

نام و نام خانوادگی مدرس: مهدی زیودار	رشته تحصیلی: کارآفرینی	گروه آموزشی: کارآفرینی
--------------------------------------	------------------------	------------------------

مقطع: کارشناسی	رشته: مدیریت دولتی
----------------	--------------------

عنوان درس به طور کامل: مسأله یابی و حل مسأله – (Creative) Problem Solving			
نوع درس:	☒ نظری	☐ عملی	☐ کار آموزی
تعداد واحد:	۲		

مراحل ارزشیابی:	☒ مرحله ای	☒ تکوینی	☒ چند گزینه ای	☐ صحیح و غلط
نوع امتحان میان ترم:	☒ شفاهی	☒ تشریحی	☒ چند گزینه ای	☐ صحیح و غلط
نوع امتحان پایان ترم:	☒ شفاهی	☒ تشریحی	☒ چند گزینه ای	☐ صحیح و غلط

شرحی از درس:

تمامی کنش‌های آگاهانه انسان‌ها (اعم از مدیران، کارآفرینان و بنیان‌گذاران بنگاه‌ها) مستلزم حل مسأله است. فرایند حل مسأله، شامل اجزائی است که توجه و اشراف به آن‌ها، وصول به راهکارهای مؤثر مسائل در حوزه مدیریتی و کارآفرینانه را تسهیل می‌نماید.

سازمان‌ها و مدیران آن‌ها، کادر تخصصی، کارآفرینان و رهبران گروه‌ها و کارکنان این مؤسسه‌ها، همه‌روزه با انبوهی از چالش‌ها روبه‌رو می‌گردند: آهنگ تغییرات، به‌گونه مستمر، شتاب بیشتری می‌گیرد، بر تعداد رقبا به‌طور چشمگیری افزوده می‌شود، گستره فعالیت کسب و کارها، جهانی می‌شود، فناوری‌های جدید با آهنگ سریع‌تری پا به عرصه وجود می‌گذارند، تنوع چشمگیری در نیروی کار ایجاد می‌شود، کمبود برخی از منابع، از جمله کارگران دانشی و متخصص، به چشم می‌خورد، جامعه صنعتی به یک جامعه مبتنی بر دانش، تغییر حالت می‌دهد، شرایط اقتصادی و بازار، به‌ویژه در سطح جهانی، به‌طور فزاینده، ناپایدار می‌شود و سرانجام این‌که کل محیط کسب و کار، پیچیده‌تر می‌شود. سازمان‌ها به‌منظور مقابله با این چالش‌ها و بهره‌گیری از فرصت‌هایی که به همراه دارد، به‌شکل بی‌سابقه‌ای از حل خلاقانه مسأله و نوآوری استقبال می‌کنند.

لذا تکنیک‌ها و روش‌های متعددی به‌منظور اثربخش ساختن فرایند حل مسأله با توجه به چالش‌های راهبردی عصر حاضر - با تکیه بر عنصر خلاقیت - وجود دارد. این تکنیک‌ها در جهت افزایش خلاقیت در تمامی مراحل فرایند حل مسأله، مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند.

اهداف کلی درس:

دانش‌افزایی و مهارت‌افزایی دانشجویان در زمینه‌های ذیل:

- (۱) مفهوم مسأله، شناسائی مسائل و فرایند و اجزاء حل مسأله
- (۲) انواع روش تفکر در حل مسائل
- (۳) چالش‌های راهبردی عصر حاضر، مفاهیم خلاقیت و نوآوری
- (۴) فرایند و عناصر حل خلاقانه مسأله
- (۵) تکنیک‌های حل خلاقانه مسأله

منابع اصلی تدریس درس:

- اسلایدهای درسی
- هیگینز، جیمز ام. (۱۳۹۶). ۱۰۱ تکنیک حل خلاق مسأله. ترجمه محمود احمدپور داریانی. تهران: انتشارات امیرکبیر.
- سایر مقالات و کتب معتبر معرفی شده در طول ترم

زمان‌بندی، اهداف و موضوعات جلسات درسی

اهداف و موضوعات جزئی	اهداف و موضوعات کلی	زمان‌بندی	
		جلسه	هفته
مفاهیم مسأله و حل مسأله	مسأله و فرایند حل مسأله	جلسه اول	هفته اول
فرایند حل مسأله		جلسه دوم	هفته دوم
فرایند حل مسأله (ادامه)		جلسه سوم	هفته سوم
انواع روش‌های تفکر: همگرا و واگرا – تفکر جانبی	روش‌های تفکر	جلسه چهارم	هفته چهارم
چالش‌های راهبردی عصر حاضر، مفاهیم خلاقیت و نوآوری	خلاقیت	جلسه پنجم	هفته پنجم
ضرورت خلاقیت، ضرورت نوآوری، 4P خلاقیت و نوآوری و 7S موفقیت سازمانی		جلسه ششم	هفته ششم
فرایند حل خلاقانه مسأله		جلسه هفتم	هفته هفتم
واکاوی اجزاء فرایند حل خلاقانه مسأله		جلسه هشتم	هفته هشتم
آسیب‌شناسی فرایند حل خلاقانه مسأله		جلسه نهم	هفته نهم

مقدمات، تکنیک طوفان فکری (Brainstorming) و تکنیک طوفان فکری معکوس	تکنیک‌های حل خلاقانه مسأله	جلسه دهم	هفته دهم
تکنیک ناپلئون و تکنیک دلفی (Delphi)		جلسه یازدهم	هفته یازدهم
تکنیک چرا - چرا (علت و معلولی)		جلسه دوازدهم	هفته دوازدهم
تکنیک شش کلاه تفکر و تکنیک پرسش‌های ایده‌برانگیز (SCAMPER)		جلسه سیزدهم	هفته سیزدهم
تکنیک ارتباط اجباری (Forced Association) و تکنیک گروه اسمی (Nominal Group)		جلسه چهاردهم	هفته چهاردهم
تکنیک الگوبرداری از طبیعت (Bionics) و تکنیک شکوفه نیلوفر آبی		جلسه پانزدهم	هفته پانزدهم
نظریه حل ابداعانه‌ی مسأله (TRIZ)		جلسه شانزدهم	هفته شانزدهم